

ENERGEETIKA- JA KESKKONNAMINISTER

MÄÄRUS

**Kliima- ja energiaeesmärkidele suunatud projektide
kaasrahastamise tingimused ja kord
kohalikele omavalitsustele, kõrgharidusasutustele
ja teadus- ja arendusasutustele**

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 161 lõike 3 alusel.

**1. peatükk
Üldsätted**

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse riigi eelarvestrateegia meetme „Kliima- ja energiaeesmärkidel koostööprojektide kaasrahastamine“ vahendite andmise ja kasutamise tingimused ja kord kohaliku omavalitsuse üksustele ja nende hallatavatele asutustele, kõrgharidusasutustele ja teadus- ja arendusasutustele.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk

(1) Toetuse andmise eesmärk on toetada atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõikes 4 sätestatud kliima-energiaeesmärkide saavutamisele suunatud välisvahenditest rahastatavates projektides nõutava omafinantseeringu katmise kaudu nimetatud projektide tulemuste saavutamist. Meetme eesmärgi saavutamiseks antakse toetust kohaliku omavalitsuse üksustele ja nende hallatavatele asutustele, riigile kuuluvatele kõrgkoolidele ja positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutustele.

(2) Toetuse taotlemise eeldusena peab taotletava projekti tegevuste kavandamisel olema asjakohaselt arvestatud tulemuste kliimakindluse tagamise vajadusega ja olulise kahju ärahoidmise põhimõttega.

§ 3. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) *abikõlblik kulu* on põhirahastaja tingimuste kohaselt abikõlblikuks peetav kulu;
- 2) „*ei kahjusta oluliselt*“ põhimõtte tähendab, et projekti tegevustega ei tohi tekitada olulist kahju ühelegi keskkonnanäesmärgile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2020/852, 18. juuni 2020, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088;
- 3) *kaasrahastamise abikõlblik kulu* on käesoleva määruse mõistes kulu, mille eest käesoleva määruse alusel toetuse saaja tasub põhirahastaja poolt välisvahendist toetuse taotlemisel nõutava toetuse saaja poolse omafinantseeringu osaga;

- 4) *kliimakindlus* on taristu vastupanuvõime võimalikele pikaajalistele kliimamõjudele, lähtudes Euroopa Komisjoni teatisest 2021/C 373/01 „Taristu kliimakindluse tagamise tehniliste suunised aastateks 2021–2027”;
- 5) *omafinantseering* on toetuse saaja rahaline panus projekti kaasrahastatava osa kulude katmiseks;
- 6) *projekt* on kindlaks määratud tulemuse, eelarve ja piiritletud ajaraamiga tegevus või seotud tegevuste kogum, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks välisallikast ja käesolevast meetmest toetust taotletakse ja kasutatakse;
- 7) *projekti mõju* on projektis saavutatud tulemuste kasutamise/toimimise laiem mõju kliima- ja energiaeesmärkide suunas liikumisele, lähtudes projektile seotud eesmärgist;
- 8) *projekti abikõlblikkuse periood* on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, mille kestel projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti elluviimiseks tekivad toetuse saajal abikõlblikud kulud ja need tasutakse;
- 9) *põhirahastaja* on välisvahendist rahalise toetuse andja;
- 10) *taotlus* on e-toetuse keskkonnas esitatav nõuetekohaselt täidetud taotlusvorm koos asjakohaste lisadega;
- 11) *taotluse rahuldamise otsus* on rakendusüksuse tehtav haldusotsus toetuse andmise ja kasutamise kohta;
- 12) *toetus* on käesoleva määruse alusel riigieelarve strateegia meetmest „Kliima- ja energiaeesmärkidel koostööprojektide kaasrahastamine” rakendusüksuse kaudu eraldatav raha, mida kasutatakse välisvahenditest rahastatud projekti elluviimisel kaasrahastamiseks;
- 13) *toetuse saaja* on isik või asutus, kelle projekti rahastatakse toetusest;
- 14) *välisvahend* on Eesti-väline, mitte riigieelarveline rahastusallikas, millest jagatakse toetust arengute, reformide ja investeeringute elluviimiseks.

§ 4. Meetme elluviijad

- (1) Toetuse andmist korraldab Kliimaministeerium.
- (2) Toetuse taotlusi menetleb, taotluste rahuldamise või mitterahuldamise otsustab, toetatavatele projektidele väljamakseid teeb ja projektide elluviimise üle teeb järelevalvet Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK).
- (3) Energeetika- ja keskkonnaminister kinnitab käskkirjaga avatud taotlusvooru eelarve suuruse ning eraldab vahendid taotlusvooriga kaasnevate halduskulude katteks KIKile.
- (4) Energeetika- ja keskkonnaminister võib lõikes 3 nimetatud käskkirjas eraldada vahendid sihistatult ühe või mitme atmosfääriõhu kaitse seadus § 161 lõike 4 punktides 1–13 sätestatud eesmärgi saavutamiseks vajaliku projektide rahastamiseks ning täpsustada toetuse minimaalset ja maksimaalset määra ja mahtu.

2. peatükk

Toetuse andmine avatud taotlusvoorus

1. jagu

Üldnõuded

§ 5. Taotleja ja partner

- (1) Toetust võib taotleda:
- 1) kohaliku omavalitsuse üksus või selle hallatav asutus;
 - 2) avalik-õiguslikud kõrgharidusasutused;

3) positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutused.

(2) Partneriteks võivad olla kaasrahastatava projekti partnerid. Partneri suhtes kehtivad kõik toetuse saajale käesolevas määruses ette nähtud kohustused.

(3) Taotleja on kohustatud:

- 1) KIKi nõudmisel tõendama, et taotluses esitatud teave vastab käesolevas määruses ja muudes õigusaktides sätestatud nõuetele ja tingimustele;
- 2) esitama koos taotlusega KIKile nõutavad dokumendid;
- 3) võimaldama KIKil kontrollida taotluse ja taotleja vastavust nõuetele;
- 4) esitama KIKile muud informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

§ 6. Toetuse saaja

Toetuse saaja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ta suudab tasuda omafinantseeringu ja mitteabikõlblikud kulud;
- 2) ta on tagasimaksmisele kuuluva riikliku toetuse tagasi maksnud tähtaegselt;
- 3) tal või tema seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust;
- 4) tal ei ole aruandevõlgnevusi KIKi ega riiklike registrite ees.

§ 7. Toetuse osakaal

(1) Toetuse minimaalse ja maksimaalse summa taotluse kohta kinnitab energeetika- ja keskkonnaminister § 4 lõikes 3 nimetatud käskkirjaga, kusjuures taotluse minimaalne summa ei tohi olla väiksem kui 10 000 eurot ja maksimaalne summa ei tohi olla suurem kui 350 000 eurot.

(2) Positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutuste ja riigile kuuluvate kõrgharidusasutuste toetuse osakaal on kuni 80 protsenti kaasrahastamise abikõlblikest kuludest.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksuse või selle hallatava asutuse toetuse osakaal sõltub üksuse põhitegevuse tuludest ning on määruse lisa 1 kohaselt 30–60 protsenti vajalikust kaasrahastamise abikõlblikust kulust;

(4) Juhul, kui taotlejal on projektis partner, kelleks ei ole käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 mainitud asutused kuid kelle kulusid kaasrahastamisega kaetakse, on nende toetuse osakaalud järgmised:

- 1) ministeeriumi või tema hallatava asutuse toetuse osakaal on kuni 100 protsenti kaasrahastamise abikõlblikest kuludest;
- 2) sihtasutuste ning mittetulundusühingute toetuse osakaal on kuni 80 protsenti vajalikust kaasrahastamise abikõlblikust kulust;
- 3) käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 ning lõike 4 punktides 1–2 nimetatata toetuse saajate toetuse osakaal on kuni 50 protsenti vajalikust kaasrahastamise abikõlblikust kulust.

(4) Riigiabi puhul ei või maksimaalne toetuse osakaal ületada § 8 lõikes 2 osutatud Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 651/2014 sätestatud riigiabi osakaale.

(5) Kui toetus loetakse vähese tähtsusega abiks § 8 lõikes 1 osutatud Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2023/2831 järgi, ei tohi nimetatud määruse tähenduses ühele ettevõtjale

kõikidest allikatest antud vähese abi kogusumma kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 300 000 eurot.

(6) Põhirahastaja poolt seatud abikõlblike kulude tegemisel kasutab toetuse saaja põhirahastust ja toetust proportsionaalselt.

(7) Omafinantseering peab olema rahaline ja tasutud enne KIKi tehtavat lõppmakset.

§ 8. Riigiabi

(1) Kui projektile antav toetus on vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 mõistes, kohaldatakse Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 15.12.2023, lk 1–8), (edaspidi VTA määrus) ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud tingimusi. Ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma koos varem antud vähese tähtsusega abiga ei tohi kolme aasta jooksul ületada 300 000 eurot. Üheks ettevõtjaks loetakse sellised ettevõtjad, kes on VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt seatud. Vähese tähtsusega abi puhul võetakse toetuse andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Toetust ei anta VTA määruse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

(2) Toetuse andmisel Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), (edaspidi *üldine grupierandi määrus*), sätestatud abina kohaldatakse üldise grupierandi määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

(3) Üldise grupierandi määruse alusel abi andmisel lähtutakse selle määruse artiklist 25. Abi antakse alusuuringuteks, rakendusuuringuteks, tootearenduseks või teostatavusuuringuteks. Abikõlblikud on artikli 25 lõigetes 3 ja 4 sätestatud kulud. Abi osakaal ei tohi ühegi abisaaja puhul ületada artikli 25 lõigetes 5–7 sätestatud osakaale ning artiklis 4 sätestatud piirmäärasid.

(4) Määruse alusel võidakse lisaks anda sihtotstarbelist üksikabi üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 14 tähenduses üldises grupierandi määrusega lubatud juhtudel.

(5) Kui toetust antakse üldise grupierandi määruse alusel, ei või kavandatavat tegevust alustada ja sellega seotud siduvaid kohustusi võtta enne taotluse esitamist rakendusüksusele.

(6) Määrust ei kohaldata ettevõtjale, kelle suhtes on Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, tehtud toetuse tagasinõudmise otsus, mis on täitmata.

(7) Määrust ei kohaldata üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–5 sätestatud juhtudel ega raskustes oleva ettevõtjale üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 mõistes.

(8) Meetmest antav toetus ei ole riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, kui projektiga ei tegeleta majandustegevusega Euroopa Komisjoni teatise „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik“ (ELT 414, 28.10.2022, lk 1–38) mõistes.

(9) Ebaseadusliku või väärkasutatud riigiabi tagasinõudmise korral juhindutakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatud.

(10) Riigiabiga seotud dokumente tuleb säilitada kümme aastat viimase abi andmisest.

§ 9. Abikõlblikkuse periood

Kaasrahastatava projekti abikõlblikkuse periood vastab põhirahastaja abikõlblikkuse perioodile, kusjuures perioodi lõpp ei saa olla hilisem kui 31.12.2032.

§ 10. Kulude abikõlblikkus

Kulu on abikõlblik, kui see vastab kaasrahastatava projekti põhirahastaja tingimustele.

2. jagu Kaasrahastamise tingimused

§ 11. Meetme tingimused

(1) Toetuse taotlus esitatakse KIKile pärast põhirahastajalt positiivse rahastusotsuse saamist. Põhjendatud juhul võib KIK võtta vastu ka sellest varem esitatud taotluse.

(2) Taotleja puhul, kellel puudub põhirahastajalt positiivne rahastusotsus, võib KIK põhjendatud juhul teha ettepanekuid taotluse muutmiseks või täiendamiseks, mille eesmärk on viia projekt põhirahastusmeetme tingimuste piires paremini vastavusse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõikes 4 sätestatud kliima- ja energiapoliitika eesmärkidega ning §-s 18 sätestatud kriteeriumidega.

(3) Kui projekti elluviimises osaleb Eestist mitu asutust, võib toetust taotleda projekti Eesti osaliste nimel vaid üks nendest.

(4) Projekti kulud peavad olema põhjendatud ja mõistlikud, tehtud riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud üldpõhimõtteid järgides, sealhulgas peavad töö- ja teenustasud vastama vastava valdkonna Eesti tavalisele keskmisele tasemele.

3. peatükk Taotlemine ja hindamine 1. jagu

Taotlemine, taotluste hindamise kord ja rahastamise otsustamine

§ 12. Taotluse esitamine ja vastavuse kontroll

(1) Toetust antakse tähtajalise vooru kaudu. KIK kuulutab taotlusvooru välja vähemalt üks kuu enne taotluse esitamise tähtpäeva.

(2) Taotlus esitatakse KIKile hiljemalt taotluse esitamise tähtpäeval e-toetuse keskkonna kaudu taotleja esindusõigusliku isiku digitaalse allkirjaga ja sellele lisatakse käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel nõutud dokumendid. Taotluse esitamisel lähtutakse e-toetuse keskkonna andmeväljadest.

(3) Taotlus peab vastama järgmistele vorminõuetele:

1) taotlusvormis on kõik kohalduvad lahtrid täidetud, taotlus ja selle lisad on omavahel kooskõlas;

- 2) taotletav toetussumma ei jää alla minimaalse toetussumma ega ületa ette nähtud maksimaalset toetussummat projekti kohta;
- 3) taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged;
- 4) taotluse on allkirjastanud esindusõiguslik isik.

(4) Taotlus peab vastama järgmistele sisunõuetele:

- 1) projekti eesmärk on arusaadavalt põhjendatud;
- 2) esitatav taotlus vastab põhirahastajale esitatud projektile;
- 3) kavandatud tegevused on suunatud §-s 2 nimetatud kliima- ja energiaeesmärkide täitmisele ja on kooskõlas olulise kahju ärahoidmise põhimõttega ning taristu ehitamisel on tagatud kliimakindlus;
- 4) kliimamuutuste leevendamise projektis on arvutuslikult välja toodud, kui palju kavandatud tegevustega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitkogust või suurendatakse kasvuhoonegaaside sidumist keskmiselt aastas, taastuenergia kasutuselevõttu või energiatõhusust;
- 5) kliimamuutuste mõjuga kohanemise projektis on kirjeldatud, kuidas paraneb projekti tegevuste mõjul inimeste või ökosüsteemide suutlikkus kliimamuutuste mõjudega kohaneda;
- 6) analüüsitud on probleemi ja kirjeldatud on lahenduskäik, kuidas projektiga soovitakse probleem lahendada;
- 7) kavandatud tegevused on teostatavad ja tegevuste eelarve on põhjendatud;
- 8) loodud on pädev projektimeeskond ja projekti juhtimiskorraldus on asjakohane;
- 9) selgitatud on, kuidas on pärast projekti lõppemist tagatud projekti tegevuse jätkamine ja projektist saadava lisaväärtuse kasutamine ning laiendamine;
- 10) analüüsitud on projekti mõju ulatus.

(5) Taotleja peab taotlusele lisama kõik asjakohased dokumendid, mis tõendavad taotluse vastavust nõuetele.

§ 13. Taotluste menetlemine

(1) Taotluse menetlemine KIKis koosneb järgmistest toimingutest:

- 1) taotluse registreerimine;
- 2) taotleja ja taotluse vorminõuetele vastavuse kontrollimine;
- 3) taotluse sisunõuetele vastavuse kontrollimine;
- 4) sisu- ja vorminõuetele vastava taotluse hindamine;
- 5) taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine.

(2) Taotluse menetlemise tähtaeg on 80 tööpäeva taotluse esitamise tähtpäevale järgnevast tööpäevast alates. KIK võib põhjendatud juhul pikendada taotluse menetlemise tähtaega.

(3) KIK võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad lisaselgitust, täiendamist või lisainformatsiooni.

§ 14. Taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontroll

(1) Taotluse läbivaatamise käigus kontrollib KIK taotluse vastavust käesoleva määruse § 12 lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuetele.

(2) KIK hindab taotluse sisu vastavust § 12 lõikes 4 sätestatud nõuetele.

(3) Kui KIK avastab taotluse läbivaatamisel puudusi, teavitab KIK sellest viivitamata taotlejat ja annab puuduste kõrvaldamiseks tähtaja. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks kasutatud aja võrra.

(4) Taotleja ja taotlus tunnistatakse vormi- ja sisunõuetele vastavaks, kui on täidetud käesoleva määruse §-des 5 ja 12 taotlejale ja taotlusele sätestatud nõuded.

(5) Taotlus tunnistatakse nõuetele mittevastavaks, kui taotlus ei vasta kasvõi ühele käesoleva määruse § 12 lõikes 3 või 4 sätestatud taotlusele kohalduvale nõudele.

(6) Nõuetele vastavas taotluses sisalduvat projekti hinnatakse §-s 18 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

(7) Nõuetele mittevastava taotluse kohta teeb KIK taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

§ 15. Taotluste hindamine

(1) KIK moodustab vormi- ja sisunõuetele vastavaks tunnistatud taotluste hindamiseks hindamiskomisjoni ja kinnitab selle töökorra. Hindamiskomisjon teeb KIKile ettepaneku taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta.

(2) Hindamiskomisjoni kaasatakse valdkondlikud eksperdid ministeeriumitest, kliimaministeeriumi valitsemisala asutustest või mujalt. Kui selgub mõne komisjoni liikme seotus mõne taotlusega, tuleb tal end selle taotluse hindamisest taandada.

(3) Hindamiskomisjon hindab taotlusi käesoleva peatüki 2. jaos sätestatud hindamiskriteeriumide alusel. Hindamiskriteeriumid koos hinnatavate näitajate selgituste ja hindepunktidega on esitatud määruse lisas 2.

(4) Taotluse koondhinne moodustub hindamiskriteeriumide alusel antud kaalutud keskmistest hinnetest.

(5) Hindamiskomisjon või KIK võib küsida taotlejalt projekti hindamiseks vajalikku lisateavet ning teha põhjendatud juhul taotlejale ettepaneku muuta projekti tegevusi, kui see on võimalik põhirahastaja tingimuste kohaselt. Küsimusele vastamiseks või taotluse muutmiseks antakse taotlejale aega kuni 10 tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

§ 16. Taotluste rahuldamine

(1) Paragrahvis 15 sätestatud hindamise tulemusena moodustatakse pingerida, kus kõrgema koondhinne saanud taotlus asub eespool.

(2) Taotlused, mis on saanud vähemalt 60 protsenti võimalikust maksimaalsest koondhindest, rahuldatakse pingerea alusel taotlusvooru eelarve ammendumiseni.

(3) Rahastamisele ei kuulu taotlused, mis on saanud käesoleva peatüki 2. jaos nimetatud hindamiskriteeriumi „projekti vajalikkus” alusel 0 punkti.

(4) Taotluse võib rahuldada osaliselt, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotluste rahastamiseks ette nähtud toetuse mahu tõttu. Sellisel juhul võib KIK teha taotluste hindamise käigus taotlejale ettepaneku muudatusteks ja taotleja peab esitama vastavalt korrigeeritud taotluse. Kui taotleja ei ole nimetatud muudatustega nõus, taotlust ei rahuldata.

(5) Taotluse võib rahuldada kõrvaltingimusega, kui on tõenäoline, et lõpliku otsuse tegemiseks vajalik eeldus saabub või täidetakse hiljemalt kõrvaltingimuses märgitud tähtajaks ja kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik.

§ 17. Taotluse rahuldamise otsus, otsuse kehtetuks tunnistamine ja otsuse muutmine

(1) Hindamistulemuste ja rahastamisettepaneku alusel teeb KIK taotluse rahuldamise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegija andmed ja otsuse tegemise kuupäev;
- 2) toetuse saaja nimi, aadress ja registrikood;
- 3) projekti nimetus ja number;
- 4) teave põhirahastuse kohta;
- 5) toetuse maksimaalne summa ja selle osakaal abikõlblikest kuludest;
- 6) teave riigiabi või vähese tähtsusega abi andmise kohta, kui tegemist on sellise abi andmisega;
- 7) projekti eesmärk, toetatavad tegevused ja nende elluviimise eeldatav ajakava;
- 8) projekti abikõlblikkuse periood;
- 9) toetuse saaja kohustused, mis on vajalikud projekti nõuetekohaseks elluviimiseks ja selle kontrollimiseks;
- 10) võimalikud osalise rahuldamise tingimused ja kõrvaltingimused;
- 11) toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide, teabe ja aruannete esitamise kord;
- 12) toetuse maksmise peatamise ja toetuse tagasinõudmise alused ning taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise alused;
- 13) vaidlustamisviide.

(2) Taotlejale tehakse otsus teatavaks KIKi taotluste menetlemiseks ette nähtud e-toetuse infosüsteemi kaudu.

(3) Taotluse rahuldamise otsust võib põhjendatud juhul muuta. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise võib alata rakendusüksus või toetuse saaja.

(4) KIKil on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui kavandatav muudatus seab kahtluse alla projekti eesmärgi saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise abikõlblikkuse perioodil.

(5) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse kehtetuks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral ei oleks taotlust rahuldatud;
- 2) toetuse saaja rikub oluliselt toetuse kasutamise tingimusi;
- 3) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole võimalik jätkata toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel;
- 4) toetuse saaja esitab avalduse taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise kohta.

(6) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) toetuse taotleja andmed;
- 4) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 5) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;

6) vaidlustamisviide.

2. jagu

Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad

§ 18. Hindamiskriteeriumid ja nende osakaal

- (1) Taotluste hindamiskriteeriumid ja nende hindamise osakaal on järgmine:
- 1) projekti vajalikkus (30 protsenti maksimaalsest koondhindest);
 - 2) projekti teostatavus (30 protsenti maksimaalsest koondhindest);
 - 3) projekti jätkusuutlikkus (20 protsenti maksimaalsest koondhindest);
 - 4) projekti ulatus (20 protsenti maksimaalsest koondhindest).

§ 19. Hinnatavad näitajad

- (1) Projekti vajalikkust hinnatakse selle järgi, kas projekt on vajalik valdkonna arengu- ja tegevuskavades püstitatud eesmärkide ning valdkonda reguleerivate seaduste, määruste ja riigile võetud rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks.
- (2) Projekti teostatavust hinnatakse selle järgi, kas projekti tegevused on põhjendatud ning sobivad kavandatud eesmärkide saavutamiseks, projekti eelarve on kvantitatiivselt ja kvalitatiivselt põhjendatud, taotleja suudab projekti ellu viia ning kui suur on taotleja või partneri täiendav omafinantseeringu määr lisaks kohustuslikule omafinantseeringule.
- (3) Projekti jätkusuutlikkust hinnatakse selle järgi, kuivõrd pärast projekti lõppemist on tagatud projekti tegevuse jätkamine, projekti tulemuste edasine kasutamine ja vajaduse korral nende ajakohastamine (ja projektist saadava lisaväärtuse kasutamine ning laiendamine).
- (4) Projekti ulatust hinnatakse selle järgi, kus ja kui laias piirkonnas tegevuste mõju avaldub.

4. peatükk

Projekti elluviimise, kontrollimise, aruandluse ja tagasinõuete esitamise kord

§ 20. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) teavitama KIKi kõigist pöhirahastaja poolt tehtud otsustest;
- 2) järgima pöhirahastaja tingimusi ja võimalikke käesoleva määruse § 16 alusel tehtud taotluse rahastamise otsuses ette nähtud lisatingimusi;
- 3) tagama kaasrahastuse projekti tegevuste kooskõla atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõikes 4 sätestatud kliima- ja energiaeesmärkidega, „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 ulatuses, kliimakindluse põhimõttega Euroopa Komisjoni teatise 2021/C 373/01 kohaselt;
- 4) esitama KIKile pöhirahastaja poolt aktsepteeritud vahe- ja lõpparuanded;
- 5) esitama KIKile kulud pöhirahastaja poolt aktsepteeritud kuluaruande alusel;
- 6) esitama KIKi nõudmisel projekti kohta dokumente ja selgitusi ning võimaldama KIKi esindajatel kontrollida projekti tegevusi kohapeal;
- 7) teavitama, et projekti on toetanud Eesti riik Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi enampakkumistuludest, KIKi juhiste kohaselt;

8) teatama KIKile viivitamata olulistest asjaoludest, mis võivad takistada projekti nõuetekohast elluviimist.

§ 21. Muudatused projektis

Põhjendatud juhtudel ja KIKi eelneval kirjalikul nõusolekul võib elluviidavas projektis teha muudatusi, kui see ei lähe vastuollu põhirahastaja tingimuste ja põhirahastajale esitatud projektiga.

§ 22. Maksed ja maksetaotluste menetlemine

(1) Toetuse saaja esitab kaasrahastuse väljamaksetaotluse pärast põhirahastajale esitatud põhirahastuse väljamaksetaotluse kinnitamist ning vastavalt põhirahastuse ja kaasrahastuse proportsioonidele.

(2) Riigieelarvelistele asutustele võib toetuse välja maksta ettemaksetena.

(3) Maksetaotluste menetlemise aeg on kuni 30 tööpäeva nõuetele vastava dokumendi esitamisest arvates.

(4) Kui maksetaotluse või lõpparuande kontrollimisel ilmneb puudusi, määrab KIK puuduste kõrvaldamiseks tähtaja. Lisateabe küsimisele vastamise ja puuduste kõrvaldamise aja võrra pikeneb menetlemise tähtaeg.

§ 23. Toetuse tagasinõudmine

(1) Toetuse saaja on kohustatud käesoleva määruse alusel saadud toetuse summa tagastama samadel alustel ja samas proportsioonis põhirahastaja poolt tagasinõutava toetusega.

(2) Lisaks võib toetuse tagasi nõuda, kui ilmneb, et toetust ei ole kasutatud käesoleva määruse § 20 punktis 2 sätestatud nõuete kohaselt.

(3) Kui toetuse saaja ei täida käesoleva määruse ja taotluse rahuldamise otsuse kohaseid kohustusi, nõuab KIK toetuse osaliselt või täielikult tagasi atmosfääriõhu kaitse seaduse §-s 182¹ sätestatud korras.

(4) Toetuse tagasinõudmise korral tunnistatakse taotluse rahuldamise otsus vastavas ulatuses kehtetuks. Toetuse kogu ulatuses tagasinõudmise korral tunnistatakse taotluse rahuldamise otsus täies ulatuses kehtetuks.

(5) Tagasinõutud toetus tuleb tagasi maksta 60 päeva jooksul sellekohase nõude saamisest e-toetuse keskkonna kaudu. Tähtajaks tagastamata summale kohaldatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 182¹ lõikes 4 sätestatud viivist.

§ 24. Taotluse rahuldamise otsuses esitatud nõuete ja kohustuste täitmise kontrollimine

(1) KIKil on õigus kontrollida projekti elluviimist, sealhulgas investeeringu kasutamist, teha kohapeal eelkontrolli, järelkontrolli ja vajaduse korral auditeid. Taotleja ja toetuse saaja on kohustatud esitama kõik KIKi poolt selleks põhjendatult nõutavad dokumendid ja selgitused ning võimaldama kontrolli kohapeal.

(2) KIKil on õigus kontrollida projekti nõuetekohasust viis aastat, vesiehitiste ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatiste ja hoonete rajamisega seotud projektide korral 15 aasta jooksul pärast projekti lõppmakse tegemist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Yoko Alender

Minister

(allkirjastatud digitaalselt)

...

Kantsler